

การศึกษาคุณธรรมจริยธรรม ของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว

**The Study Moral Principles Ethics Among the Students in Faculty
of Education Mahasarakham University Following Discourses by
His Majesty the King Bhumipol**

เดชา จันทาคัต 1

Dacha Jantakat 1

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา คุณธรรม จริยธรรม ของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระพระเจ้าอยู่หัว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม คุณธรรม จริยธรรม จำนวน 11 ด้าน การวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 275 คน สรุปได้ดังนี้ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีคุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระพระเจ้าอยู่หัว ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ : การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นิสิต ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระพระเจ้าอยู่หัว

Abstract

This research aims to study moral and ethics the students in the Faculty of Education. Mahasarakham University speech by His Majesty the King. Instrument used in this study was a questionnaires consisting 11 point. The samples was 275 students in the Faculty of Education. Mahasarakham University. The result were concluded as

follows: The students have an moral principles ethics following discourses by His Majesty the King Bhumipol performing in high level in all point.

Keywords : developing moral principles and ethics among the students following discourses by His Majesty the King Bhumipol

บทนำ

คุณธรรม จริยธรรม มีความสำคัญต่อสังคม แต่ถ้าหากคนเก่งเหล่าขาดคุณธรรม จริยธรรมเขาก็จะกลายเป็นคนที่เห็นแก่ตัว คิดถึงตัวเองมากกว่าส่วนรวม เพราะโดยปกติแล้วคนเก่งมักจะไม่มีใครยอมให้คนอื่นเก่งกว่า จึงถือว่าหากเราสอนโดยเน้นให้เด็กเป็นคนเก่ง โดยไม่คำนึงถึงเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ก็จะเป็นการสร้างปัญหาให้กับสังคมดังที่เราเห็นอยู่เช่นทุกวันนี้ (อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา . 2550)

การศึกษาจะต้องช่วยให้ มนุษย์เป็นคนดี เห็นอสิ่งใด ให้ทุกคนสามารถมีชีวิตที่เต็มไปด้วยความสงบ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การศึกษาไม่ใช่แค่สอนให้เรา มีความสามารถ ในการทำมาหากิน เลี้ยงชีพเท่านั้น แต่ควรสอนให้เราสามารถมีชีวิตที่สมบูรณ์ คนดีเท่านั้นที่จะคิดช่วยเหลือผู้อื่น สังคม ประเทศชาติ และโลกของเรา คนดีจะเป็นคนเก่งได้ โดยอัตโนมัติ เพราะเขาจะขยัน มีความตั้งใจเรียน ปราศจากอบายมุข และที่สำคัญต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม คนที่มีคุณธรรม

จริยธรรม จึงไม่เสียเวลาชีวิตไป โดยเปล่าประโยชน์ (พระธรรมโกศาจารย์. 2549)

ปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในชั้นวิกฤติ ซึ่งปัญหาเหล่านี้แสดงออกให้เห็นได้จากการประพฤติผิดศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมของคนในสังคมไทยทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเด็ก เยาวชน ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ ผู้บริหาร นักการเมือง ไม่เว้นแม้แต่กลุ่มผู้ทรงศีล ซึ่งการกระทำผิดเหล่านั้นนี้ ปรากฏให้เห็นได้ในรายงานจากสื่อประเภทต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และ สื่อบนออนไลน์ ทำให้เกิดปัญหาในการพัฒนาทางด้านจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม จึงก่อให้เกิดความเสียหาย เกิดปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และเป็นที่มาของปัญหาของสังคม จึงนับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่ม นิสิต นักศึกษา ซึ่งเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต (วศิน อินทสระ. 25848)

ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ต้องร่วมกัน

แสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อสร้างให้ กลุ่มนิสิต นักศึกษาของประเทศที่มีพร้อมทั้งปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม อันก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งส่วนตัว ส่วนรวมของประเทศชาติควบคู่กันไป สถาบันการศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีภารกิจในการร่วมพัฒนาศักยภาพของนิสิต นักศึกษาให้เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความสุขในสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 (วิชัย ดันศิริ. 2543)

คุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นจะต้องพัฒนาให้เกิดขึ้น ในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นับเป็นที่สุดของผลงานด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อการพัฒนา นิสิต นักศึกษา และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาหลักของคุณธรรม จริยธรรม และ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ที่ใช้ในกระบวนการบริหาร และการจัดการศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระองค์ เพื่อน้อมนำความรู้จากแก่นแท้ และ สาระในพระบรมราโชวาทนั้น ไปปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม ในกระบวนการบริหาร และการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนิสิต นักศึกษา ในระดับมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษา จึงมีความสำคัญยิ่ง (นฤมล โอสถานุเคราะห์. 2551).

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันทางการศึกษา ที่มีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่สังคม ได้ให้ความสำคัญของปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตเป็นอย่างมาก จึงมีความประสงค์ในการวิจัย เกี่ยวกับ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนิสิต ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เพื่อทำให้นิสิต นักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพทั้งทางวิชาการ และทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ออกสู่สังคมได้อย่างมีความภาคภูมิใจ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขในอนาคตต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 275 คน ประกอบไปด้วย 7 สาขาวิชาเอก ประกอบด้วย สาขาวิชาเอก

วิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาอก สังคมศึกษา สาขาวิชาเอก คณิตศาสตร์ สาขาวิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ สาขาวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และ สาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามงานวิจัย เรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตอนที่ 1. เป็นข้อมูล และ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2.เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบ่งออกเป็น 11 ด้านๆ 10 ข้อ ข้อคำถาม โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ ด้านที่ 1. ใฝ่เรียนรู้ (1-10 ข้อ) ด้านที่ 2. ความมีวินัย และความรับผิดชอบ (1-10 ข้อ) ด้านที่ 3. ความซื่อสัตย์สุจริต (1-10 ข้อ) ด้านที่ 4. ความอดทนอดกลั้น (1-10 ข้อ) ด้านที่ 5. ความกตัญญูกตเวที (1-10 ข้อ) ด้านที่ 6. การอดออม และความประหยัด (1-10 ข้อ) ด้านที่ 7. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความพอประมาณ (1-10 ข้อ)

ด้านที่ 8. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเหตุผล (1-10 ข้อ) ด้านที่ 9. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (1-10 ข้อ)ด้านที่ 10. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเงื่อนไขความรู้ (1-10 ข้อ) ด้านที่ 11. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเงื่อนไขคุณธรรม (1-10 ข้อ)

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของการประเมินแบบสอบถามงานวิจัยในแต่ละด้านเป็นมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอยู่เป็นประจำ

4 หมายถึง มีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเกือบทุกครั้ง

3 หมายถึง มีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเป็นบางครั้ง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวนานๆ ครั้ง

1 หมายถึง ไม่เคยมีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเลย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามงานวิจัยไปหาคุณภาพ โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน รวมทั้งได้ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามในแต่ละด้าน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และทำ

เป็นฉบับที่สมบูรณ์ นำแบบสอบถาม
งานวิจัยไปเก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่าง
ขั้นตอนการวิจัย

1. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการ
แจกแบบสอบถามงานวิจัย ให้ กับกลุ่ม
ตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดตามสาขา
วิชาเอก

1.1 ผู้วิจัย ดำ เนิน เก็บ
แบบสอบถามงานวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบ
แบบสอบถามงานวิจัยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
ไปทำการตรวจวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อ
สรุปผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ร้อยละ ของการ
พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

ของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม ตาม พระบรมราโชวาทของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ผลการวิจัย

คุณธรรม จริยธรรมของนิสิต คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว แสดงดังตาราง 1ผลการวิจัย
ได้จำแนกออกเป็นรายด้านโดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 ถ้า
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความ
กตัญญูกตเวที นิสิตมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ
มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.45
(ตาราง 1)

ตาราง 1. ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับปฏิบัติ คุณธรรม จริยธรรมของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตาม พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับปฏิบัติ
1. ด้านใฝ่เรียนรู้ ใฝ่เรียน	3.52	0.71	มาก
2. ด้านความมีวินัย และ ความรับผิดชอบ	4.12	0.67	มาก
3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.33	0.53	มาก
4. ด้านความอดทนอดกลั้น	4.27	0.67	มาก
5. ด้านความกตัญญูกตเวที	4.74	0.45	มากที่สุด
6. ด้านการอดออม และ ด้านความประหยัด	4.25	0.74	มาก
7. ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความพอประมาณ	4.20	0.68	มาก
8. ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเหตุผล	4.07	0.77	มาก
9. ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.00	0.72	มาก
10. ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเงื่อนไขความรู้	4.09	0.71	มาก
11. ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเงื่อนไขคุณธรรม	4.35	0.65	มาก
รวม	4.17	0.66	มาก

ผลการวิจัยได้จำแนกออกเป็นรายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 ถ้าพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความกตัญญูกตเวที นิสิตมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.45

อภิปรายผล

คุณธรรม จริยธรรม ของนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการดำเนินการตามการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนิสิตในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

1.1 ด้านใฝ่เรียนรู้ ใฝ่เรียน 1.1.

นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สำหรับ นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตาม พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้ นิตินิต มีความใฝ่เรียนรู้ ใฝ่รู้ อยู่ตลอดเวลา ใช้เวลาว่างเกิดประโยชน์ มีการเข้าไปศึกษาข้อมูลในห้องสมุด หรือ ค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือ สาขา หัวข้อที่ตนเองสนใจ (พระบารุงโพรศิริ. 2558 : 52-54)

1.2 ด้าน ความมีวินัย และ

ความรับผิดชอบ นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้กับ นิตินิต มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อดี รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎระเบียบทางคณะศึกษาศาสตร์ ได้กำหนดไว้ และที่สำคัญคือ นิตินิต มีความรับผิดชอบต่อในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างดี ที่จะ เป็นแบบอย่างครูที่ดีในอนาคตต่อไป (ภรภัทร เสนหา. 2553 : 48-51)

ด้าน ความซื่อสัตย์ สุจริต นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้ นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่สำคัญที่บุคคลที่จะออกไปประกอบวิชาชีพครู คือ ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นสิ่งที่ต้องอยู่ในจิตใจของ นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ ได้มีการพัฒนาให้ นิตินิต มีความซื่อสัตย์สุจริต (ศิณามรรณห์ หุ้เต็ม. 2552 : 92-94)

ด้านความอดทนอดกลั้น นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในด้านความอดทนอดกลั้น ทำให้ นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความอดทนอดกลั้นได้เป็นอย่างดี ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ยากลำบากในการดำเนินชีวิต ทำให้ นิตินิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นำไปพัฒนาตนเองให้มีความ

อดทนอดกลั้น สามารถนำสิ่งที่ได้ไปปฏิบัติ
ตนในการอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
(สถาบันพระปกเกล้า. 2554: 64-67)

1.3 ด้านความกตัญญูทศเวท

นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในด้านความกตัญญูทศเวท ได้มีการพัฒนาในด้านความกตัญญูทศเวท ได้เป็นอย่างดี ทำให้ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความกตัญญูทศเวท ที่บ่งบอกถึงความสำนึกในหน้าที่ กตัญญูต่อแผ่นดินเกิด แม้แต่ผู้ที่มีพระคุณ บุพการี ครูอาจารย์ รวมทั้งประเทศชาติ สืบต่อไปในอนาคต (อภิญา อิงอาจ. 2553 : 76-79)

1.4 ด้านการอดออม และ ด้าน

ความประหยัด นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในด้าน1.4. การอดออม และด้านความประหยัดได้อย่างเหมาะสมจึงทำนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ ได้มีความตระหนักในการใช้จ่ายในปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมี

จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรของทางมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เป็นอย่างดีและเหมาะสม (อัญชิสรา สีย์แสง. 2553 : 45-49)

ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความพอประมาณ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความพอประมาณ ได้อย่างเหมาะสม จึงทำให้นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต รู้จักประมาณตนในการดำรงตนอย่างไม่สุดโต่ง รู้จักการใช้ชีวิตที่อยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้อย่างเหมาะสมตามฐานะของตนเองได้เป็นอย่างดี และ มีความตระหนักในการจัดทำตารางชีวิตที่ดีในปัจจุบัน เพื่ออนาคตที่ดีในการประกอบอาชีพครุมีอาชีพต่อไป (สมเดช ใจหวัง. 2547 : 54—59)

ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเหตุผล นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ พัฒนา

คุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเหตุผล ได้อย่างเหมาะสม ทำให้ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการใช้เหตุผลในการพิจารณา และ ใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาด้วยความรอบคอบมีสติ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล คุ่มค่า 1.5. ตามความจำเป็น รวมทั้งการมีความเหตุผลในการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญ มีการวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเครื่องมือของนิสิตที่จะต้องนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคตต่อไป (สุณี คุ่มมือ. 2550 : 78-80)

1.5 ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ พัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ได้อย่างเหมาะสม ทำให้ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถรับมือ และหาทางป้องกันความล้มเหลวอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงได้

คำนึงถึงผลดี และผลเสียของการเปลี่ยนแปลง มีการดูแลรักษาสุขภาพกาย และ สุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ และที่สำคัญคือ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามไม่มีความเสี่ยงต่ออบายมุขต่างๆ ทำให้ นิสิตสามารถดำเนินชีวิตได้ อย่างเหมาะสม และสามารถพึ่งตนเองได้

ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเงื่อนไขความรู้ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ พัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเงื่อนไขความรู้ ที่มีความเหมาะสมกับความต้องการของนิสิต รวมทั้งนิสิต สามารถนำความรู้มาเชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนในการดำเนินชีวิต สามารถใช้ความรู้ มาปรับปรุงตนเอง และนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตประจำวัน นิสิตสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือ การพัฒนาชุมชนของตนเองได้ นิสิต สามารถนำความรู้ไปแสวงหาความเจริญก้าวหน้าของตนเอง และครอบครัวได้ และ สิ่งที่สำคัญที่สุด นิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษา มาวางแผนเพื่อการดำเนินชีวิตในอนาคตของตนเองได้ (ประเวศ วะสี. 2541 : 29)

1.6 ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเงื่อนไขคุณธรรม นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงว่า คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ตาม พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีเงื่อนไขคุณธรรม มีความเหมาะสม ทำให้นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต ในการดำรงชีวิตประจำวัน มีความพร้อมที่จะทำงานในลักษณะหนักเอาเบาสู้ เป็นผู้ที่มีความรู้สึกละเอียดเมื่อกระทำความผิด และเป็นผู้ที่ยึดหลักธรรมสายกลางในการดำเนินชีวิตประจำวัน สิ่งที่สำคัญ คือ นิสิตมีความสนใจ และเห็นความสำคัญในการรับการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม (ปิ่น มุฑกันต์. 2514 : 96)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรสนับสนุนให้นิสิตได้เข้าร่วมในการพัฒนา

คุณธรรม และ จริยธรรม ในแต่ละชั้นปี หรือ วิชาเอก เพื่อให้ นิสิตที่ จะออกไปเป็นครู เป็นต้นกล้าที่ดี รวมทั้งเป็นต้นแบบที่ดี ให้กับเยาวชน หรือ ผู้เรียน และ พัฒนาให้ นิสิตมีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามหลักสูตร แกนกลาง การศึกษา ชั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ใน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ ที่สำคัญเพื่อพัฒนาให้ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นบุคคล ที่มีลักษณะที่เหมาะสมกับคุณธรรม 12 ประการตามนโยบายของ คสช.

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยที่เป็นเชิงการพัฒนาที่เป็น การทดลองในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งด้านคุณธรรม จริยธรรม มากกว่า การทำการวิจัยแบบเชิงสำรวจ

2.2 ควรทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้กับ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นรายชั้นปี และสาขาวิชาเอก โดยเน้นงานวิจัยที่เป็นนโยบายของประเทศชาติ

2.3 ควรทำการวิจัยที่เน้น การพัฒนาครูให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู ให้เป็นครูมืออาชีพ เพื่อให้ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์มีความรัก และ ความศรัทธารวมทั้งรักในอาชีพครู

2.4 ควรทำการวิจัยที่เน้น การพัฒนาหลักสูตรที่ปลูกฝังลักษณะที่ให้ตรงกับคุณธรรม 12 ประการ ของ นโยบายของ คณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ

เอกสารอ้างอิง

- นฤมล โอสถานเคราะห์. (2551). *แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*.
วิทยานิพนธ์ ปรัชญา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ประเวศ วะสี. (2541). *ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศีลธรรม*.
กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- ปิ่น มุกข์กันต์. (2514). *แนวสอนธรรมะตามหลักสูตรนักเรียนชั้นตรี (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์พิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระธรรมโกศาจารย์. (2549). *คู่มือศึกษาธรรมะ (ฉบับสมบูรณ์)*. กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.
- พระบำรุง โพธิ์ศรี. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และ จริยธรรม ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ พท.ม.,
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- ภรภัทร เสน่หา.(2553). *การสร้างเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*.
วิทยานิพนธ์ คม., กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- วศิน อินทสระ. (2548). *พุทธวิธีในการสอน*. กรุงเทพฯ : เม็ดทราย.
- วิชัย. ต้นศิริ. (2543). *การปฏิรูปการเมืองไทย : มุมมองของการศึกษาเปรียบเทียบ*.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิณภรณ์ หู่เต็ม. (2552). *พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี*.
รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สมเดช ใจหวัง. (2547). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนบ้านไทร อำเภอบึง จังหวัดศรีสะเกษ*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุณี คุ่มมือ. (2550). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองด้วย
กิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ.
ศศ.ม., มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2554). รายงานการวิจัย การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความซื่อตรงใน
สังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยและพัฒนา กุมภาพันธุ์.
- สาโรช บัวศรี. (2542). จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- อภิญา อิงอาจ. (2553). พฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขต
กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชิสา สุรีย์แสง.(2553). การใช้กิจกรรมพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., นครปฐม : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2550). คุณธรรมนำความรู้ รูปแบบการเรียนการสอน
แบบบูรณาการคุณค่าความเป็นมนุษย์. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.